

Poštalna povzailirana.

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 20. vsakega meseca.

Za člane v „Zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 20.—, polletno Din 10, četrtletno Din 5.—; posamezne številke 2 Din.

Cena inseratom: 1/48 strani D 5.— vključno davek.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 10. vsakega meseca, s tem dnevom se uredništvo zaključuje.

Štev. 1.

V Ljubljani, 20. januarja 1925.

Leto XII.

Vsak je svoje sreče kovač!

Tovariši! Poskusimo enkrat poslužiti se tega izreka in se strnimo skupaj dne 8. februarja t. l. v falango, katera želi in hoče, da nastanejo v naši kraljevini že enkrat zakonite razmere, pravična razpredelitev davkov, uvedba pravičnega in modernega obrtnega reda, ter oddajmo svoje kroglice tisti stranki, od katere smo prepričani, da bo delovala za to uresničenje v dobrobit države in tudi nas samih, ne pa le se tepla za strankarske koristi in politične čenče svojih privržencev.

»Gostilničar« ni politični list, a tudi volitve niso samo politično dejanje, politika nam je prokleta malo mar, saj smo vendar samo en rod in ena kraljevina, nimamo torej gojiti prav nobene druge politike kot gospodarstveno. Kadar bo ta prav urejena, pa bomo vsi zadovoljni.

Povod k temu članku nam je dal največ dopis tovariša iz Rateč, ki se bridko pritožuje, da ima naša organizacija premalo odporne sile proti raznim davščinam, taksam in vsakojakim bremenom, ki se nalažajo gostilničarstvu dandanes v takih merah, da ne dela gostilničar za družega kot za fiskalno oblast, še več pa za občinske in avtonomne zavoženosti.

Da gre torej naša obrt navzdol, smo krivi mnogo sami, ker smo pri zadnjih volitvah poslušali strankarje in čenčarje o avtonomiji, republiki in enakih oslarijah, češ, morebiti nam potem res ne bo treba nobenih drugih dajatev, kakor le to, kar bomo sami hoteli dati »ubogajme«.

Kdor se je zanimal za delovanje naših organizacij, osobito Zvez, je lahko vedel, koliko so vse te storile pismenih protestov, resolucij in osebnih intervencij pri ministrih samih itd. proti tem polletnim taksam, ki se sedaj krivično in nepravilno nalažajo. Minister je odgovoril, zakon je v saboru sklenjen in jaz ne morem ničesar drugega, kakor istega izvrševati. Kadar bo državni zbor zopet v skupščini, lahko stvar zopet drugače sklene, a za sedaj nimam nikakega drugega izhoda.

Tako, vidite, dragi tovariši! Kakršne zastopnike bomo imeli v državnem zboru, toliko vredne zakone in regulirano davščino. Dosedanje zastopstvo Slovenije tega ni razumelo in je bilo nam gostilničarjem celo nekako sovražno razpoloženo. Pisec teh vrst je po sklenjenju taksnega zakona osebno interpeliral enega teh gospodov, zakaj ste vendar sklenili v državnem zboru kar tja v en dan take neprimerne takse na gostilničarsko obrt, ki se sedaj tako neprimerno in nepravilno izterjava, pa je dejal dotični slovenski poslanec: »Ja, saj to je pa pravično, to je proti pijančevanju; pijanci naj le plačujejo, saj ne trpi gostilničar, ampak tisti, ki pije.«

Za časa Brejc-Remčeve vlade pa, kadar smo prosjali za preureditev policijskih ur in odpravo raznih utesnitev v gostilničarski obrti, nam je mogočnej zarenčal v obraz: »Nič se ne dovoli, še strožje odredbe bomo izdali proti vam!«

No, vidite torej, kadar bomo imeli take zastopnike v našem državnem zboru, ki imajo napram gostilničarstvu takšne nazore, je nemogoče upati na zboljšanje našega položaja in na pravično vnosljivo urejenost zakonov o dajatvah državi.

Poslanec mora biti liberalen, dovzeten za vse sloje, brez ozira na strankarstvo, katerega je danes toliko, kakor se vidi že celo pri nekaterih inteligentih, da pripada marsikateri že kar trem strankam, ali pa skače tako hitro iz ene stranke v drugo, da ne ve danes, kaj je včeraj obljubil. Mi ne smemo naših zadev zaupati možem, katerih ambicije slonijo le na osebni mržnji, nestrpljivosti, maščevalnosti in strankarskem pustolovstvu in separatizmu.

Delovanje takih ljudi ni ne svobodoljubno, ne demokratično, ne objektivno. Nahajamo se v prvih štadijih samo-

stalnega državnega življenja. Naše mlado državno in nacionalno življenje se nahaja v štadiju konsolidacije, izgradnje, utemeljevanja. Povojno življenje nam je ostavilo veliko vprašanj, preko katerih se je šlo z naglico, kar znači, da niso mogle biti rešene, marveč le prebrodene.

Ta kaos in pa nezmožnost, ter deloma tudi animoznost proti našemu stanu dosedanjih poslancev so krive, da organizacija kljub naporom, ki daleč presega delovanje, kar se je pred vojno storilo v napredek naše obrti, ni dosegla takega uspeha, kakor bi ga sicer lahko. In pa pomislite, vsemu smotrenemu delu za konsolidacijo države, za izdelanje potrebnih zakonov in vsaki pametnejši in nujni potrebni gospodarstveni ureditvi so naši poslanci ugovarjali, delali opozicijo in načajali celo tistim, ki hočejo res kaj storiti iz enostavnega nagiba, ker se ni moglo ali hotelo ugoditi različnim, samo na gotove strankine interese merečim partizanskim zahtevam.

Tratiti samo čas, farbati volilce z raznimi čenčami in hoditi pobirat mastne dnevnicke kot poslanec, tega ne smemo več trpeti. Jugoslovenci, t. j. Srbi, Hrvati in Slovenci smo ujedinjeni, veže nas ena in ista ustava v ujedinjeni kraljevini, kaj torej še hočemo več kot samo delati in delati na dobrobit vseh enako, za vse enake dolžnosti in za vse enake pravice, seosebno pa na gospodarskem polju.

Ta cilj doseči nam je sedaj dana prilika z izvolitvijo pravih poslancev v državni zbor.

Izbirati nam ne bo težko. Imamo samo dve činjenici. Prva je ta, da dosedanja delegacija ni storila nič koristnega za splošnost, najmanj pa za gostilničarsko obrt, zato moramo in hočemo poslati druge može na državni forum, kjer se izdelujejo zakoni in uredbe, ki naj uredijo naše razmere, in pripeljejo Jugoslavijo do tja, kamor jo je božja previdnost namenila in pokazala vso srečo državljanom, samo urediti si jo morate znati in ne biti s pametjo skregani.

Najvišji državni faktorji so po preteku šestletne brezplodne dobe uvideli, da dosedanja konglomerat ni sposoben za striktno, smotreno in koristno delovanje ter so se največje stranke v državi, t. j. stara radikalna srbska stranka ter samostojna jugoslovenska demokratska stranka strnile v en močan odločilni »Narodni blok«.

Ta fronta bo imela v bodoče ogromno večino in bo odločevala o usodi vseh nas in smo vsled tega postavljeni na alternativo ali z njimi, ki hočejo urediti državno gospodarstvo in posamezne panoge tega gospodarstva pravilno in zakonito, ali pa z onimi, ki hočejo še nadalje cepiti sile, delati državi težkoče, ustvarjati s tem gospodarske neprilike in neurejenost ter povzročiti, da bi se vlekla razdrapanost še nadalje liki politična vlačuga.

Dana nam je tedaj možnost, biti sami svoje sreče kovači.

Vemo, da vsak posameznik naših tovarišev spada k izobraženstvu in inteligenci in da ga ni treba vleči kakor vola z obrčkom v nosu na volišče in da ga tudi bav-bav pred hudičem in spovednico prav nič ne briga, še manj pa plaši, da bo vsakdo vedel, kako mu je voliti, vendar pa pozivljamo vse gostilničarstvo cele Slovenije brez izjeme, bodisi pripadnik te ali druge stranke, da spustite 8. januarja t. l. svoje kroglice v škrinjico »Narodnega bloka«, ker le tedaj, če pripomoremo k čim sijajnejši zmagi teh velikih državotvornih strank, smemo računati na popravke sedanjih mizerij in na vzdržnejšo bodočnost gostilničarskega stanu.

Razmotrivanja k novodobnim določbam z ozirom na redno gostilničarsko obrt.

Točka f § 16 obrtnega reda, prodaja kuhane kave, čaja, čokolade in drugih gorkih pijač in poživil se po novem ne more več izvrševati brez točenja alkoholnih pijač! S tem določilom je ustanovitev brezalkoholnih gostilen ter izkuhov postala nemogoča in vprašanje je, kam naj hodijo na hrano manj premožni ljudje, katerim so gostilne in kavarne predrage, kje naj pijo kavo, mleko ali brezalkoholne pijače. Primorani bodo hoditi v pravcate gostilne in kavarne, ki imajo vsled drugačne režije tudi višje cene. Kako naj ti sloji take cene zmagujejo in ali bodo gostilničarji ter kavarnarji sploh take goste trpeli? Ni verjetno.

Lažje si je torej pridobiti po teh novih srbskih predpisih pravico za točenje žganja, kakor pravico za izkuh, to je prodajo jedil brez točenja alkoholnih pijač in točenje brezalkoholnih pijač je sploh onemogočeno, če ni žganje zraven!

Torej sili državni zakon obrtnika naravnost k točenju alkohola!

Iz vseh točk lit. a—g § 16 obrtnega reda napravili so 2 točki in sicer prenočišče in točenje alkoholnih pijač. Kdor toči alkohol, sme eo ipso prodajati jedila, hrano, kavo itd. Predpogoj za oddajo hrane, kave ali poživil, je torej edino le pridobitev pravice točenja alkoholnih pijač, kar se mora pač označiti v gospodarskem in higijenskem oziru za nekaj nečuvvenega.

Nehote se mora vprašati, zakaj niso vsaj teh dveh točk b in f proglasili za svobodno obrt. Ako se zakon tolmači nam v prilog, kar bi bilo v duhu zakona tudi pravilno, pridemo do zaključka, da je prodaja jedil in točenje kave, čaja itd. ter vseh brezalkoholnih pijač popolnoma svobodno obrt. Saj je vendar izrečno rečeno, da le »kafane in mehane« točijo opojne pijače.

Umestno bi bilo izposlovati interpretacijo zakona tako, da so izkuhi in brezalkoholne gostilne svobodni obrti, odnosno naj bi se taka interpretacija vsaj dosegla via facti.

Gostilniška zveza je podala obširno, sicer ostro, a umestno spomenico vsem oblastvom, s katero imenuje te, Slovencem popolnoma tuje zakonske pojme »kafane in mehane«, »smešnice«.

Res je popolnoma neumestno, skušati prevesti pojmi orientalskih podjetij »kafane in mehane« in teh turških izrazov na evropsko vrejeno in vodeno gostilno in kavarno.

Imena »restavracija«, »hotel«, »gostilna« in »kavarna« so vendar mednarodni izrazi evropskega kulturnega kroga in vsi Slovani s to kulturo jih rabijo. Čemu donášati na zapad običaje, ki so možni in mišljeni le pod popolnoma drugačnimi patriarhaličnimi razmerami, katere vladajo le v gotovem delu naše države in se naslanjajo na izvenevropsko, turško tradicijo. Mogoče je le, da se te polorientalske razmere polagoma vedno bolj prilagodijo splošnim evropskim, nikakor pa ne obratno.

Zelo zamotana in nejasna je stvar glede nadrobne prodaje alkoholnih pijač v zaprtih steklenicah od strani naših trgovin z mešanim ali špecerijskim, kolonijalnim in materijalnim blagom (§ 38 a, al. 5 obrtnega reda).

Taksni zakon sploh ne pozna prodaje žganja (kot posebne vrste alkoholne pijače), ampak pozna samo točenje pijač, id est alkoholnih pijač na drobno in debelo.

Pripomba 2 ad tar. post. 62 taksnega zakona, Uradni list za Slovenijo, pag. 712, določa, da se taksa za točenje á Din 3000 pobira ne glede, če se ta posel vrši v zaprtih ali odprtih posodah na konsum. In pripomba 4.) ibidem določa, da vinarne, žganjarne in ostale slične trgovine, — torej pri nas zgoraj omenjene trgovine — ki točijo ali prodajajo alkoholne pijače v odprtih ali zaprtih posodah za konsum v poslovnih prostorih, — plačujejo najvišjo takso. Iz tega sledi, da take trgovine sploh plačujejo višjo takso kakor gostilničarji ali kavarnarji. Ergo tudi ne morejo imeti manjših pravic kakor gostilničarji, ali pa morajo na drobno prodajo oziroma točenje alkoholnih pijač opustiti.

Ker je pojm točenja pijač po srbskem taksnem zakonu popolnoma drugačen, kakor po našem obrtnem redu in je naš obrtni red ravno glede tega razveljavljen, bi se dalo argumentirati, da zavisi dovoljenje za točenje pijač po večkrat omenjenih trgovcih edino le od finančne uprave. Saj dobe tako dovoljenje tudi še prodajalci jedil, kolačev in drugih življenjskih potrebščin in to celo na sejmih in cerkvenih shodih, kakor to pravi člen 11 pravilnika za

izvrševanje predpisov t. p. 62 z dne 12. novembra 1923, št. 378. Uradni list za Slovenijo, pag. 780.

Torej bi vse naše spočetka omenjene trgovine smele pravzaprav točiti — žganje brez kake obrtne koncesije.

Dejansko finančna kontrola tudi ne kako tako zakon tolmači in vrši. Finančne oblasti zahtevajo od teh trgovin baje samo prijavo odnosno plačevanje takse. Ljudje se tega tolmačenja oprijemljejo in tako postajajo polagoma vse trgovine z mešanim blagom žganje toči. Pri kazenskih obravnavah se je dogodil že slučaj, da se je stranka naravnost sklicevala na finančne organe.

Vendar je pa mestni magistrat ljubljanski mnenja, da se ne sme zamenjavati pojma »točilne« (finančne) pravice, s pojmom »obrtne«, id est »osebne« ter »krajevne«, torej nefinančne pravice in stoji na stališču, da »točilna« pravica sama na sebi, brez »profesionalne« in brez »krajevne pravice«, šenobene stranke ne upravičuje dejansko k točenju. Saj pravi vendar člen 1, al. 3 cit. pravilnika, da sta predpogoj »točilne« (finančne) pravice tako osebna, kakor krajevna pravica.

Glede »prenosa« gostilniških in krčmarskih koncesij bi bilo naglasiti kot pravni unikum, da je po členu 8. al. 4 pravilnika za izvrševanje predpisov tar. post. 62, Uradni list za Slovenijo, pag. 780, »prenos obrta« s privoljenjem finančnega oblastva dopusten. Ni jasno, da li se nanaša to na »točilno« pravico ali na cel obrat. Domnevati bi bilo po načelih sistematike, ki veljajo pri nas za zakone, da je le prenos »točilne« pravice dopusten, ker je določilo uvrščeno v predpise o t. p. 62. Kaj pa je z ostalim obrtom?

Ker sme vsak »točilec pijače« že ipso iure izvrševati tudi vse druge panoge gostilniškega in krčmarskega obrta, je faktično prenos celega obrta dopusten in zavisi od finančne uprave.

Torej zopet slučaj zamenjave kompetence političnega oblastva, katero je itak že v zadevah gostilniškega in krčmarskega obrta po novem reducirana na minimum.

Na katero stran zadevo obrnemo, povsod se nam pokaže circulus vitiosus, kar ne priča drugega nego to, da ne gre raztegovati srbskih zakonov z iztočnimi z načaji brez temeljite poprave in prevdarne prilagoditve na naše razmere z zapadnim načajem.

Nastala je pa tudi cela vrsta pravnih vprašanj, katerih na podlagi taksnega zakona ni možno rešiti.

Vprašanje je, kaj je z licencami v smislu § 20 a obrtnega reda; obstoja to določilo še nadalje ali ne več.

Oboje se da zagovarjati. Na eni strani ni v nasprotju z novimi taksnimi določili, če se take licence še izdajajo. Na drugi strani pa se mora reči, da I. instanca v takih slučajih ustvarja pod gotovimi pogoji contra legem neke vrste »krajevne« pravice s tem, če dovoljuje izvrševanje

gostilniškega in krčmarskega obrta v lokalih ali na mestih ali tudi na prostem, kjer do sedaj ni bilo gostilne.

Zdi se, da bi gostilničar ali kavarnar, torej imetnik profesionalne pravice, v slučajih, ki jih predvideva § 20 a obrtnega reda, svoj obrt lahko izvrševal brez ovire, brez licence, če je poslopje že v posesti krajevne pravice; če pa poslopje ali kraj (sejmišče, dvorišče) te pravice še nima, bi si moral dotičnik še le pravico preskrbeti.

Mestni magistrat ljubljanski praktičar še vedno tako, da izdaja licence po § 20 a obrtnega reda, ker bi sicer bila pač hudo prizadeta vsa naša društva, katera so vajena prirejati veselice na raznih krajih, ki nimajo nobene krajevne pravice, n. pr. na Gradu.

Za naše naziranje in pojmovanje sta pravno popolnoma nejasna člena 21. in 5 pravilnika za izvrševanje predpisov izza t. p. 61 oziroma 62 z dne 12. novembra 1923, št. 377, Uradni list za Slovenijo pag. 777 oziroma 378, Uradni list za Slovenijo pag. 778. Sta tudi nasprotna pojmu o krajevni pravici »mehane ali kafane«.

Zdi se, da je pravica izza teh 2 členov naravnost širša pravica nego krajevna pravica. Saj pravi člen 21 cit., da oni, ki si pridobi pravico za točenje v vrtovih, barakah, lahko ta svoj obrt zvršuje obenem in istem času na poljubnih krajih in člen 5 cit. določa, da sme koncesionar točiti na sejnih, cerkvenih slavnostih in drugih svečanostih pijače.

Morda se nanaša to poslednje določilo le na takozvano točilno (finančno) pravico, kar bi bilo domnevati, a to ni izrečno povedano.

Nadaljne vprašanje je, kaj je s koncesijami, ki so omejene, ki se kakor n. pr. takozvane zajutrkovalnice, smejo izvrševati le v zvezi s trgovinami, kakor jih imamo v Ljubljani celo vrsto.

Lehko se stoji na stališču, da veljajo omejitve še nadalje in da je po določitih § 36 obrtnega reda presojati obseg pravice po besedilu koncesijskega dekreta. Obratno pa se tudi lahko argumentira, da pravilnik ne pozna omejitve, ergo imajo imetniki profesionalno pravico in smejo torej gostilniški in krčmarski obrt izvrševati brez vsake omejitve, če si pridobe lokal, ki ima krajevno pravico ali pa če se je »taksa pobrala«.

Vprašati je, kaj bode s točilnicami na ljubljanskem velesejnu, o čemer je mestni magistrat že podal Ministrskemu oddelku svoje poročilo.

Nadaljnje vprašanje je, kako bo s policijsko uro. Če bodo le kavarne in gostilne razločevane, tedaj bodo resnične gostilne, dasi imajo večjo pravico nego kavarne, ker imajo tudi še pravico prenočevanja tujcev, katere kavarne nimajo, na slabšem nego kavarne. Gostilne bodo morale biti zaprte par ur poprej nego kavarne.

Zelo važno je vprašanje nadaljevanja obrta po določitih § 56 obrtnega reda in glede prenosa gostiln.

Večina vdov je izvrševala doslej gostilno po zakupniku ali namestniku, na ta način, da je našla lokal ali zakupnika. Nato je prosila za prenos svoje gostilniške pravice — ius peronalissimum — v tuj lokal, kjer je nameravala izvrševati obrt sama ali po zakupniku. A sedaj je izgubila koncesijo, svoj kruh in starostno preskrbo kar čez noč in mladoletni otroci so naenkrat ob svoje pravice.

Koncesija teh imenovanih oseb je bila radi izvrševanja prenešana v tujo hišo ter oddana v zakup. Hišni gospodar si je s tem po taksnem zakonu avtomatično pridobil ipso iure »krajevno« pravico. Koncesija vdove je postala zoper vsak pravni čut radicirana pravica tujca, vdova in nedoletni otroci so izgubili vsako pravico do nje in tudi zakupnino, mogoče svoj edini vir za preživljanje. Hišni gospodar pa bo z njihovo gostilno, id est s svojim poslopijem, na katerem je »krajevna pravica«, sedaj lahko kupčeval.

Kaj naj napravi vdova, kaj mladoletnik, čijih edini dohodki za preživljanje je bila ravno od očeta podedovana pravica nadaljevanja obrta, in ki sami iz kateregakoli vzroka ne morejo izvrševati osebno obrta? Rečeno je, da naj si preskrbi vdova osebno pravico. Kaj pa če ji oblast to pravico odreče?

Zdi se, da je namen tega določila le, pridobiti si od vdov zopet »takso« à 200 Din. Posledica temu bode, da bodo take vdove in otroci pripadli občinam v ubožno oskrbo.

Krivično je tudi, da plačajo takse izza t. p. 61 le gotovi obrati. Ni uvideti razlogov, — če mora že biti taksa plačana, — zakaj bi to takso plačevali samo oni obrtniki, ki se s točilnim obrtom pečajo še le kratek čas, oni, ki obrt izvršujejo že celo vrsto let, pa ne.

Pravilno bi bilo, da je nihče ne plača, ker po zapadno-evropskih pojmih zakoni ne veljajo za nazaj, marveč le za v naprej. Tudi iz člena 80. ustave ne moremo argumentirati na nasprotno možnost, ker se protivi vsej juridični vedi in miselnosti. To pa tem več, ker so ti obrati itak podvrženi še plačevanju ogromnih letnih taks za »točilno pravico« à 3000 Din, 2000 Din, 1500 Din in 1000 Din v Ljubljani.

Poslovodja, namestnik v obrtu, v starem pomenu besede, v tem zakonu sploh ni predviden, izvzemši slučaj mladoletnikov pod skrbstvom, oziroma pravnih oseb, ki morajo imeti poslovodje. K temu bi bilo pač pripomniti, da ni uvideti, kako naj bi prišel mladoletnik do gostilniške in krčmarske koncesije, če ne potom nadaljevanja obrtovanja na podlagi koncesije roditeljev?!

Pravilnik za izvrševanje predpisov izza t. p. 62 pravi tozadevno le v členu 8, al. 7, da si morajo koncesionarji, ki ne točijo »osebno«, marveč po poslovodji, preskrbeti za izpremembo poslovodje dovolilo finančnega oblastva. Ker se ta pravilnik nanaša le na takozvano »točilno« pravico, bi se dalo logično sklepati, da sta v nasprotju s sedanjo prakso, ki po-

zna le enega poslovočjo, namestnika, enotno za cel obrat oziroma obrt, — dopustna dva poslovodji, eden za »točenje« (finančna pravica), eden za ostali obrt (osebna pravica). Pri tem nastane seveda vprašanje, kdo odobruje drugo imenovanega namestnika in po katerih določilih.

Tako bi se dalo naštetih cel kup pravnih vprašanj, ki nastajajo vsak dan in delajo mnogokrat oblastvu kakor prizadetim strankam preglavice in napisati bi se dala cela knjiga o tem, kako površno, kako nepremišljeno je zakon izdelan oziroma o tem, kako kak zakon sploh ne bismel izgledati.

Toda naj zadosuje predležeča izbora najbolj kričočih upravnih vprašanj.

Iz predloženega poročila, ki se je žal neljubo zakasnilo, izvoli se naj povzeti, da so učinki novih predpisov o »kafani in mehani« tako v gospodarskem kakor v upravno-pravnem oziru za nas docela pogubonosni. Zlasti zamenjavajo v upravno-pravnem oziru kompetenci politične in finančne uprave oziroma izročajo finančni upravi posle izključno politično-upravnega značaja.

Ne more se skleniti poročila, da ne bi predlagali, naj se zopet restituirajo vsi razveljavljeni predpisi.

In če hočejo vendar imeti v Beogradu že tako ogromne dohodke iz gostilniških in krčmarskih obrtov, naj ostanejo v veljavi takse, toda v omiljeni obliki in v zneskih, katere morejo naši obrtniki zmagati. A plačevanje taks in meritorni obrtni predpisi naj se popolnoma ločijo ter poslovanje glede prvih izroči v Sloveniji v to pristojni finančni oblasti, ne pa političnim oblastvom. Tem naj se pa puste njih dosedanji posli.

Zvezne objave.

Središnji Savez v Beogradu nas je z dopisom dne 1. januarja 1925 št. 1 obvestil dobesedno sledeče:

Na zavzemanje uprave Središnjeg Saveza je Generalni direktor posrednih poreza (davkov) gospodin Robiček izvolil pod 30. decembrom 1924 br. 67433 narediti, da se v vseh pokrajinah, kjer so se do sedaj jednočasno vodili registri o prodanih količinah rakije (žganja) in kontrolni listi, da se kontrolni listi umaknejo — ukinejo.

Kontrolni listi pa se imajo čuvati, dokler jih finančni organi ne poberejo, in pri isti priliki potrebne podatke vpišejo v register.

Savez poroča nadalje: Izveštavajoči Vas o tem, milo nam je, da zamoremo na dobroto in uvidevnost generalnega inšpektorja g. Robičeka zabeležiti še jedan naš uspeh, in prosimo Vas, da o tem obvestite vse Vaše pododbore. S tovariškim pozdravom: Predsednik Središnjega Saveza.

Izreči moramo tedaj tudi od naše strani g. generalnemu inšpektorju zahvalo, da se je dal vendar le prepričati o popolni nepotrebi vodstva teh kontrolnih re-

gistrov, ker je žganje itak že pod stotero kontrolo na vse strani. Vpisavanje v te registre pa je delalo v pisanju slabše izvežbanim ljudem silne težkoče in pa neprestano nevarnost, biti za vsako najmanjšo netočnost v registru kruto kaznovan v najslabšem slučaju za Din 1000.—

Zato bodi izrečena zahvala tudi Središnjemu Savezu v Beogradu za izposlovanje tega odrešenja.

Špirit in žganje.

Industrija špirta se bori že tri leta z raznimi težkočami, tako da je do sedaj delovala z velikimi izgubami. Vsled tega so se morale cene izjednačiti in povišati, ker bi bil sicer obstoj tej industriji ogrožen. Pripomniti je treba, da so cene špirta v drugih državah še enkrat tako visoke kakor pri nas.

Današnje cene špirta za vagonске odjeme iz tovarne so sledeče:

odjem 120 hl v cisterni	Din 35.—
» 100 » v železnih sodih	» 36.—
» 50 »	» 36.25
» 25 »	» 36.50
» 10 »	» 37.—
» 5 »	» 37.50
» pod 3 hl	» 39.—

z državno trošarino vred, le proti takojšnjemu plačilu v naprej.

Radi tega so se povišale tudi cene žganja, ker je bila v celi državi slaba letina za češplje, kakor tudi za vse drugo sadje, iz katerega se izdeluje žganje.

Danes se zahteva za vagonски odjem za originalno slivovko za L% Din 85.—, tudi to, le proti takojšnjemu plačilu v naprej.

Tendencija je trdna in je pričakovati še višjih cen v špirtu in žganju.

Raznoterosti.

Resolucija producentov špirta. Na konferenci Saveza producentov špirta se je po obširni diskusiji o vseh vprašanjih, ki so v zvezi s to industrijo, sklenilo resolucijo, v kateri se zahteva: 1. Da se naj ne dajo dovoljenja za nove fabrike špirta, ker imamo že hiperprodukcijo. V naši državi nahajamo že sedaj 8 industrijskih in 56 poljoprivrednih tovarn, ki producirajo letno 4050 vagonov špirta. Domača potreba znaša samo 700 vagonov. Nove tovarne se smejo otvoriti samo v Srbiji, kjer jih ni, in to z omejitvijo kontingenta njih produkcije. Špirit služi za gorivo, za izdelovanje likerjev, jesiha, konjaka, parfema in drugih luksuznih proizvodov. 2. Kar se tiče cen, se mora špirit za gorivo in izdelovanje jesiha prodajati čim ceneje, a dvigniti se morajo cene za industrijski špirit, ki se uporablja za luksuzne predmete. 3. Z ozirom na izvoz se je ugotovilo, da inozemske države stremijo za tem, da izvažajo špirit tudi z deficitom, koji se krije z monopolnimi cenami za druge predmete.

Nov obrtni red. Minister za trgovino in industrijo je odredil, da se čimpreje zbere material za izenačeni obrtni red, ki

naj velja za celo kraljevino in čim preje zasliši zainteresirane korporacije. Izdelovanje osnutka zakona hoče tako pospešiti, da bo osnutek dovršen še pred prvo sejo prihodnje Narodne skupščine in da ga bo mogoče čimprej uzakoniti.

Zveza med Albanijo in Jugoslavijo.

Zveza med Albanijo in Jugoslavijo, ki je bila tekom zadnje revolucije v Albaniji prekinjena, je glasom poročil iz Beograda zopet vzpostavljena.

Za telefon na Bizeljskem.

Na zadnji plenarni seji trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani se je razpravljalo o nujni potrebi, da se za Bizeljsko zgradi telefon. Od interesenta smo dobili z ozirom na to razpravo sledeči dopis: »Pri nas na Štajerskem potrebujemo telefonsko zvezo Grobelno—Šmarje pri Jelšah—Pristava—Podčetrtek—Imeno, ki je že dograjena. Od Imena do Brežic, to je na progi 30 km, bi se morala proga na novo dograditi. Za telefonični vod od Imena do Sv. Petra pod gorami bi se mogel telefon montirati na že obstoječem telegrafskem vodu. S to telefonično zvezo bi dobil precejšen del bivše Štajerske lastno zvezo z Brežicami, oziroma z Zagrebom. Ta del bivše Štajerske, ki je v prometnem oziru zelo zanemaren, je gospodarsko zelo važen in bi bilo za njegov gospodarski razvoj nujno potrebno, da se imenovani zvezi čimpreje postavita.

Uvedba zavarovanja za onemoglost, starost in smrt. Po določilih zakona o zavarovanju delavcev se ima najkasneje s 1. julijem 1925. uvesti invalidsko zavarovanje za onemoglost, starost in smrt, ki bo naložilo naši industriji, obrtu in trgovini poleg že obstoječih, jedva znosljivih socialnih bremen nove velike dajatve. Brez ozira na to, da bi moglo tudi še tako neznatno povišanje dosedanjih socialnih bremen resno ogroziti celokupno našo podjetnost in produkcijo, bi bilo tudi že samo izvajanje novega zavarovanja v tehničnem oziru skoro neizvedljivo. Celokupna naša pridobitnost se že izza uvedbe novega zakona o zavarovanju trudi, da bi težkoče v organizaciji tega zavarovanja odstranila, da bi poslovanje nosilcev zavarovanja poenostavila in pocenila ter spravila vsaj deloma v sklad z zahtevami, ki jih narekujejo sedanja gospodarska struktura in socialne razmere naše države. Uvedba novega zavarovanja bi te že do sedaj v organizaciji socialnega zavarovanja obstoječe težkoče samo povečala, in zato je zbornični član g. E. Franchetti na zadnji plenarni seji Trgovske in obrtniške zbornice predlagal, naj zbornica podvzame potrebne korake, da se ne pristopi do izvajanja zavarovanja za onemoglost, starost in smrt dotlej, dokler se zahtevam, ki jih je stavila zbornica glede poenostavitve in pocenitve bolniškega in nezgodnega zavarovanja ne ugotovi v polni meri, ker bi sicer to moglo imeti nedogledne posledice za naše gospodarstvo in bi obenem tudi ogrozilo celokupno že obstoječo stavbo socialnega zavarovanja.

Dokler bo vlada tako pretirano zaračunavanje prispevkov k bolniškim blagajnam, in je vsled preobilice uradništva v teh vse v zmedah, da se še redno prispevkov ne pobira, delavca bolnega pa odrija kolikor se more, je namera, da bi se za onemoglost, starost in smrt še posebej uvedla plačevanja, prava pretiranost. Pri rednem poslovanju bi morali dosedanji velikanski prispevki k bolniškim blagajnam kriti vse te panoge zavarovanja. Če preostaja denarja na milijone za zidanje nebotičnih palač v Zagrebu, bo menda vendar — zato za kar se pravzaprav pobira — tudi možno ustvariti kakšen fond brez novega odiranja prizadetih.

Najbolje pa bi bilo — narazen s to zaženo inštitucijo in uvedba malih avtonomnih zavarovalnic, pod zakonito kontrolo.

Osnutek novega obrtnega zakona. Na plenarni seji Trgovske in obrtniške zbornice dne 19. decembra 1924. je podal referent g. dr. Pretnar glede del za osnutek novega obrtnega zakona naslednje poročilo:

Zbornica je v odsekih obravnavala 17 načelnih vprašanj, ki jih ji je stavila ministerijalna komisija za izdelavo obrtnega zakona, ter prišla do zaključkov, ki si jih dovoljujem v sledečem na kratko reasimirati:

K prvemu vprašanju, ki se tiče gospodarskih in pridobitnih zadrug, zavzema zbornica stališče, da se ima njih poslovanje podrediti določbam obrtnega reda, ker ima dejansko vse bistven znake obrtnosti. Izvzamejo naj se edinole Reifeisnove kreditne zadruge in poljedelske zadruge, ki samo svojim članom nabavljajo izključno za poljedelstvo namenjene potrebščine, kakor semena, gnojila, sadike, orodja in stroje ali pa prodajajo izključno le poljedelske pridelke svojih članov.

Na vprašanje, kako se imajo razdeliti obrti in urediti pogoji za njih nastop, daje zbornica sledeči odgovor:

Obrti naj se dele v proste, katere nastopi lahko vsakdo, ki je izpolnil splošne pogoje samostojnega obrtovanja, dalje na dokaz usposobljenosti vezane obrte, ki bi bili rokodelski, trgovski, ki se pečajo s prodajo v stalnem obratovališču trgovske agenture in špediterski obrt. Tretja skupina naj bi bili koncesijonirani obrti.

Rokodelski obrti in koncesijonirani obrti so izrecno naštetih in je zbornica poleg dosedanjih sprejela še nekatere nove.

Dokaz usposobljenosti se ima poostrižiti in posebno pri rokodelskih obrtih uvesti mojstrski izpit poleg vajeniškega in rokodelskega (pomočniškega).

Industrijski obrti imajo biti prosti. Vendar pa morajo taka industrijska podjetja, ki vzgajajo vajence, imeti usposobljenega delovodjo in biti člani pristojne obrtniške zadruge.

Bistveni znaki industrijskega podjetja se imajo navesti v obrtnem zakonu samem.

Stavbni obrti so se uredili na posebnih anketah interesiranih inženjskih, industrijskih, obrtniških in strokovnih šolskih krogov, med katerimi se je doseglo v vseh bistvenih točkah soglasje in si je vsled tega zbornica v glavnem osvojila predloge ankete.

Drogerijski obrti naj se uvrste med koncesijonirane ter pod eno koncesijo združi vse ono, s čimer so se na podlagi raznih obrtnih listov in koncesij drogeristi pri nas dejansko pečali.

Krošnjarijenje naj se odpravi. Izjema naj bi bila dopustna le za krošnjarijenje z izdelki domačega obrta (hišne industrije).

Sejmarstvo naj se dovoli že obstoječim sejmarjem še nadalje kakor doslej, dovoljenja novih sejmov in izdajanje sejmarskih listov pa naj se za bodoče ukine.

Razmerje delojemalca napram delodajalcu, ako podjetje le tega spada pod obrtni zakon, se ima urediti v tem zakonu. S tem se bodo popravile mnoge pogrške, ki jih je zakrivila naša socijalna zakonodaja.

Zadruge obrtnikov imajo biti obligatorne. Glede obligatornosti pristopa zadrug k zvezam je bilo v obrtnem odseku mnenje deljeno, proti, v trgovskem odseku pa soglasno za obligatornost.

Vsi odseki so se izjavili z ozirom na splošno zahtevo vseh merodajnih obrtniških, trgovskih in industrijskih korporacij soglasno za to, da se imajo urediti zbornice s posebnim in ne z obrtnim zakonom in da morajo všteti skupne s samostojnimi odseki. Volitve imajo biti direktne in tajne.

Institucija obrtnih sodišč se je izkazala za jako dobro in naj zato ostane.

Pristojnost obrtnih oblasti prve stopnje, kakor obstoja danes v Sloveniji, naj ostane v glavnem enaka. Vendar pa naj se da obrtniškim zadrugam mnogo več vpliva pri reševanju obrtnih zadev in sobesno preuredi obrtno nadzorništvo.

Zbornica končno opozarja, da smatra za enkrat uvedbo enotnega obrtnega zakona za vso kraljevino še za preuranjeno. Radi velikih razlik med nazirani gospodarskih krogov raznih pokrajin glede tega vprašanja in pa velika razlika v razvojni stopnji obrta je neobhodno potrebno, da se na projektu dela temeljito, kar pa zahteva dolgotrajnega proučavanja.

Jubilej saharina. Nemško saharinsko društvo opozarja te dni na štiridesetletnico obstoja saharina. Nemški kemik dr. Fablberg je bil oni, ki je leta 1884. v Ameriki iz katrana kamenitega premoga odkril stvar izredne sladkobe (450krat močnejše od sladkobe sladkorja). Ko je bila ona stvar predelana in pripravljena za uživanje, se je združilo šest znamenitih nemških tvornic v svrhu proizvodnje saharina. Nemška sladkorna industrija je bila vsled tega ogrožena ter je bilo treba izdati poseben zakon o zaščiti te industrije. Ta zakon je stopil v veljavo leta 1902. in je dovoljeval proizvodnjo saharina samo eni tvornici (Sacharin-Fabrik, Akt.-Ges., preje List & Co., Magdeburg-Südost), in sicer za bolnike in za posebne slučaje.

Ostalih pet tovarn pa se je moralo ustaviti ter jih zadovoljiti z velikimi odpravninami. Zakon o saharinu je ostal v veljavi do vojne in med vojno. Leta 1916., ko je jelo primanjkovati sladkorja, je bil ta zakon ukinjen ter se je pritegnila še ena tovarna (Heyden, d. d. Radebeul, Dresden) za proizvodnjo saharina. Kljub temu pa ni bilo zadosti saharina v prometu, ker je bila uporaba zelo velika ter se je saharin stavil pod zaporo, kar je trajalo do leta 1920. Nadalje pa zakon o saharinu ni prihajal več v poštev, ker se je isti jel uporabljati v velikih množinah v industrijske in druge svrhe. Nove odredbe iz leta 1922., ki sedaj veljajo, omogočavajo uporabo saharina v najrazličnejše svrhe. Tako n. pr. za napravljanje limonade, pijačo iz sadnega soka, peneča vina, vina iz sadja ali jagod itd. Skupno s sladkorjem je bil saharin mnogo tečnejše uporabljen kot pa sam. Sam saharin se uporablja pri fabrikaciji mustarde, pri kozmetičnih in dijetetičnih sredstvih. V interesu države je, da se konzum sladkorja omeji z uporabo saharina, da se more več sladkorja izvoziti. Kjersibodi se poskuša saharin tudi za oslajenje vina. To se spozna pri zavživanju, ker se saharinova sladkoba delj časa ne izgubi iz ust in pa že po par kozarcih takega zavžitega vina se pojavi lahka glavobol. To dokazuje, da je ta kemični proizvod več ali manj strupen, ker ga čisti naravski organ ne sprejema brez odbijanja.

Kako spoznamo kakovost kave? Ako je kava dobra, spoznamo najbolje, če vžemo nekoliko zrnov v kozarec, napolnjen s čisto vodo. Če padejo zrna na dno, je to dokaz, da je kava dobra in zrela, če plavajo po vrhu, pomeni, da zrna niso zrela. Pri tem se lahko tudi prepričamo, ali je kava barvana. Barvana kava ima neprijeten duh in je lahko škodljiva. Zato se priporoča, da vsako kavo pred praženjem operete, potem pa posušite in šele nato pražite. Pri praženju je treba zelo paziti, da se ne oprži preveč ali prehitro. Med praženjem moramo večkrat vzeti kavo z ognja, jo mešati in pustiti, da se malo ohladi. Ko postanejo zrna svetlorjava, je kava opržena. Preveč kave naenkrat ne praži, ker se izdiši. Zaradi tega je priporočljivo, da jo vsakokrat zmeljete le toliko, kolikor jo ravno rabite.

Komisija za izenačenje finančne uprave. — Kakor poročajo iz Beograda, je finančni minister imenoval posebno komisijo, ki ima nalogo razpravljati o načrtu za izenačenje finančne uprave, o spremembah in dopolnitvah zakona glede glavnega državnega računovodstva, o notranji organizaciji ministrstva financ kakor tudi o ureditvi in pristojnosti finančnih delegacij in o ureditvi nadaljnega finančno - administrativnega aparata. Za predsednika te komisije je imenovan delegat ministrstva financ dr. K. Šavnik iz Ljubljane. Člani komisije so: načelnik proračunskega oddelka v finančnem oddelku Živojin Gjurišić, inspektor Nikola Petrović, pomočnik direktorja poštnih hranilnice dr. Fran Pavlič in šef odseka za sesta-

vo proračuna Milan Ostojić. V Komisijo bodo pa še pozvani strokovnjaki iz Hrvatske.

Finančna uprava kaže biti torej kmalu izjednačena. Bog zna, kako bodo potem davke izjednačili. Ali bo šel naš sistem na Hrvatsko ali hrvatski k nam.

Pravijo namreč, da kadar pride seljak k davčni komisiji, ga vpraša komisar: koliko si zaradio prošlo godino, — a, mislim, da tristo hiljada, — pa kako to, — no, prodal sam žito, prasice, goveda, konje i vino, — e, pa nisi zaradio tristo hiljada, trideset hiljada si samo zaradio — pa do-

bro, veli kmetič, se pokloni in odide. Pri nas pa: Koliko si zaslužil preteklo leto? — Po vseh božjih in pravičnih virih računajoč, mislim in tudi lahko dokažem, kakih 30.000; — Kaj govoriš, samo toliko, to ni mogoče, dvomi se, tristotisoč si zaslužil, se zapiše, pa hajdi z Bogom!

Tomaz Götz pivovarna in sladarna v Mariboru

priporoča svoja splošno znana in priljubljena visokoodstotna marčna in Bock piva v sodih in steklenicah pod najugodnejšimi pogoji, franko katerokoli postaja v Sloveniji.

Priporočamo p. n. gg. gostilničarjem in kayarnarjem tvrdko

JOSIP PETELINC

Sy. Petra nasip 7. LJUBLJANA Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji Gritzner v vseh opre mah in vsi sistemi, poduk šivanja in vezenja, krpanja (štopanja) perila brezplačno, istotam žlice za kavo, čaj, jedilno orodje, aluminijeve srebrne zajemalke, mlinčki za poper, svečniki, modno blago, toaletne potrebščine.

Nizka cena. Pošilja po pošti. Točna postrežba.

Raznovrstno rudninsko vodo

kakor:

Rogaški Tempel vrelec,
„ Styria vrelec,
„ Donati vrelec,
Radlnski zdravilni vrelec,
Giesshübelsko slatino,
Karlovo varski Mlnski vrelec,
Gleichenberški Emin vrelec,
Franc Jožefovo grenko vodo,
Gubersko Srebernico

priporoča

A. Šarabon, Ljubljana.

Glavna zaloga rudninske vode in špeci-rijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

1886 Ustanovljeno leta 1886

Jakob Zalaznik

pekarija, slašičarna in kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu posebno z dežele

na zajutrak.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica šte v. 18.

L. slovenska tovarna mineralnih voda, sodavice itd.

Ljubljana, Slomškova ulica št. 27.

priporoča:

sodavico, pekalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v patentnih steklenicah: jagodovec, nektar, kraljstveno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

marčno pivo

dvojno marčno pivo

temno porter pivo

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri

TRNKOCZY, lekarna,
Ljubljana Slovenija.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic

Spodnja Siška št. 256
priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
Telefon št. 282.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
Fr. Kollmann
v Ljubljani

dovoli gostilničarjem in kavararjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
cvetlični salon
Pod Trančo 2
vrtnarija
Tržaška cesta 34
v Ljubljani.

KAR NE VEŠ VPRAŠAJ

Univerzalni Informativni Biro

„ARGUS“

Knez Mihailova ul. 35. Tel. 6—25.

BEOGRAD

(Pasaž Akademije Nauka.)

„Tribuna“ F. B. L.

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.
Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles in šivalnih strojev
Sprejmo se v polno popravo za emajliranje z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji.
Ceniki se pošiljajo franco!

Vinska trgovina Ant. Müllerja
v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvatskih in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah. Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

**ZALOGO
VINA**

izvrstnega, dolenskega, hrvatskega in banaškega priporoča tovarišem gostilničarjem

FRANC KURALT
gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadrage v Ljubljani
Gospodrska cesta št. 16

posreduje brezplačno za vse službe iščooe

: v gostilničarskem obrtu :
Gospodarji iz Ljubljane plačajo 25 p. z dežele 1 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE

vseh vrst
odaja

Ljubljanska Industrija
probkovich zamaškov

JELACIN & KOMP.
LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA
Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

Denite v juhe in prikuhe krepčilo hrane

JUBAN

Juban

imate

iz preprostih jedil izvrstno, zdravo in redilno hrano.

Slivovko

tropinovec

rum

cognac-medicinal

razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič

Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst nam znimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z elektrišnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani

(Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvožno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladno cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča, in sicer vse posteljno perilo kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtli, brisače itd. — Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. — Vsakovrstno platnenó in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. — Platno za rolete in verande itd.

Črno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. — Različno suknenó, volneno in svilenó blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluže, predpasnike in domače obleke. — Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste. — Razna podloga za damske in moške obleke itd. itd. — Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Perilo za dame in gospode, izgotovljeno iz najfinejega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, b uze iz svile in etamina. Največja izbira florastih volnen h in svilenih nogavic, dokolen c in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in glace rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majce, sviterji, športno perilo, kopalne obieke itd.

Solidna in točna postrežba.